

Śledztwo, studnie i MIĘTOWY PAPIER,
czyli jak skutecznie uczyć się angielskiego

THE ENGLISH SCHOOL
**SPEAK
UP**

7 kreatywnych metod nauki języka.

Bierz przykład z mistrzów

SPIS TREŚCI

Rozdział I

Inspiracja: Arthur Conan Doyle	3
Metoda: Wnioskuj od szczegółu do ogółu	4
Ćwiczenie	5

Rozdział II

Inspiracja: Stephen King	6
Metoda: Poprawiaj i redaguj teksty	7
Ćwiczenie	8

Rozdział III

Inspiracja: Ernest Hemingway	9
Metoda: Wspólnie wymyślajcie historie	10
Ćwiczenie	11

Rozdział IV

Inspiracja: Lewis Carroll.....	12
Metoda: Baw się słowem	13
Ćwiczenie	14

Rozdział V

Inspiracja: Emmet Williams	15
Metoda: Rysuj kaligramy angielskie	16
Ćwiczenie	17

Rozdział VI

Inspiracja: Virginia Woolf	18
Metoda: Używaj kolorów	19
Ćwiczenie	20

Rozdział VII

Inspiracja: Edgar Allan Poe	21
Metoda: Notuj na marginesach	22
Ćwiczenie	23

Rozdział I

Co jeden człowiek wynajdzie, to drugi może wykryć.

„Tańczące sylwetki”

Arthur Conan Doyle

„Gdy odrzucisz to, co niemożliwe, wszystko pozostałe, choćby najbardziej nieprawdopodobne, musi być prawdą” – mawiał Sherlock Holmes. Najstynniejszy detektyw wszech czasów, powołany do życia przez Arthura Conana Doyle’a, kierował się w swojej pracy rozumowaniem dedukcyjnym. Polega ono na wyciąganiu wniosków na podstawie zbioru przesłanek. Siła tego sposobu myślenia tkwi w tym, że jeżeli jest przeprowadzone poprawnie, nie może doprowadzić do fałszywych wniosków.

Wnioskuj od szczegółu do ogółu

Większość tradycyjnych lekcji szkolnych opiera się na metodzie dedukcji – niestety nie w tak atrakcyjnym wydaniu, jak u autora „Studium w szkartacie”. Rozpoczyna się od prezentacji gramatycznej zasady, którą utrwała się wykonywaniem ćwiczeń. Nudne i mało efektywne? Spróbuj podejść do tego z zupełnie innej strony.

Bardziej skuteczna może okazać się metoda indukcji, określana jako wnioskowanie „od szczegółu do ogółu”. Rozpocznij od żywego języka, a dopiero później przejdź do teorii. Czytając nowy tekst w języku angielskim, zwracaj uwagę na konstrukcje gramatyczne zdań, kontekst i sposób, w jaki została użyta np. określona forma czasownika. Najpierw analizuj przykłady, a później przyswajaj zasady.

Ćwiczenie

Przeczytaj poniższy tekst i spróbuj na jego podstawie domyślić się kilku zasad dotyczących stawiania przecinków w języku angielskim. Które z tych zasad różnią się od polskich?

Dear Mum,

I'd like to thank you for your Christmas present. These are very nice warm socks, pants, and undershorts. My colleagues didn't like my present, and they laughed at me. They asked, „Have you got a lace on your undershorts?” If I were them, I wouldn't have laughed so much. Warm underwear could be necessary because in the winter it's rather cold here in Shawshank.

Rozdział II

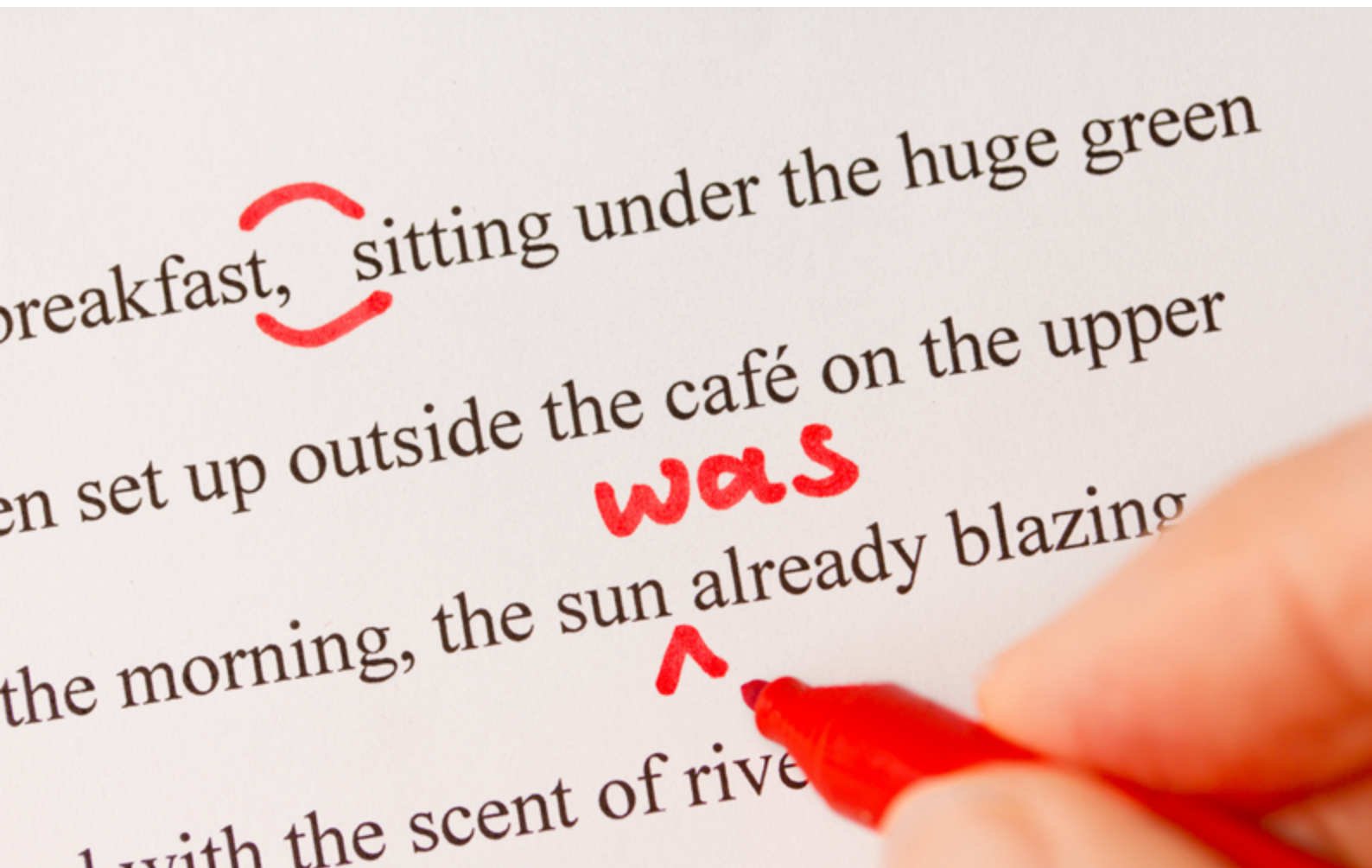

*Pisać jest rzeczą ludzką, redagować – boską.
„Jak pisać. Pamiętnik rzemieślnika”*

Stephen King

Jak tworzyć historie, które urzekną miliony czytelników? Według Stephena Kinga recepta na dobry styl brzmi mniej więcej tak – dużo czytać, jeszcze więcej pisać, poprawiać, skreślać i redagować ile tylko się da, dążyć do maksymalnej prostoty stylu, z szacunkiem odnosić się do gramatyki, nie nadużywać zbędnych słów. Jak uczyć się języków obcych? Dokładnie tak samo.

Poprawiaj i redaguj teksty

Napisanie eseju to jedna z najbardziej nie lubianych prac domowych z angielskiego. Aby skutecznie wpłynęła na polepszenie naszej znajomości języka, powinniśmy inaczej na nią spojrzeć – nie jak na skończone dzieło, ale jak na tworzywo do dalszej pracy. Nie skupiaj się zatem na skrupulatnym wymyślaniu odpowiednich historii. Napisz cokolwiek, najlepiej coś lekkiego, zabawnego i bliskiego życiu, z dziedziny, którą zajmujesz się na co dzień.

Dopiero potem zaczyna się prawdziwa nauka. Redaguj, skreślaj, poprawiaj, trop błędy, analizuj zdania. Wymieńcie się swoimi pracami z kolegami w grupie i redagujcie je sobie nawzajem. Zanim oddacie eseje nauczycielowi, pobawcie się w redaktorów i korektorów. Nauka na błędach – swoich i cudzych – działa najlepiej.

Ćwiczenie

Oto oryginalna treść listu Kuby Rozpruwacza do niejakiego George'a Luska, mężczyzny stojącego na czele grupy zaniepokojonych mieszkańców szukających mordercy. Do listu była dołączona połowa ludzkiej nerki. Spróbuj poprawić błędy w tekście.

From hell

Mr Lusk

Sor

I send you half the

Kidne I took from one women

prasarved it for you tother pirce

I fried and ate it was very nise I

may send you the bloody knif that

took it out if you only wate a whil

longer.

signed

Catch me when

you Can

Mishter Lusk

Rozdział III

*Hemingway dlatego ma taki czysty, prosty język,
że zna tylko dwieście słów angielskich.*
Martha Gellhorn, trzecia żona Hemingwaya

Ernest Hemingway

Ernest Hemingway podczas jednego ze spotkań z kolegami literatami założył się o 10 dolarów, komu uda się napisać najkrótszą smutną historię. Wygrał. Jego opowieść, składająca się z sześciu słów, brzmiała: „For sale: Baby shoes. Never worn”. Po polsku można by to zmieścić zaledwie w czterech słowach: „Sprzedam buciki dziecięce, nieużywane”.

Tak naprawdę to tylko legenda, a ogłoszenie było anonimowe. Ta historia jest jednak tak dobra, że została przypisana Hemingwayowi – mistrzowi zwięzłego i dobrego stylu.

Wspólnie wymyślcie historie

Grupowe tworzenie historii to jeden z ciekawszych sposobów na naukę języka. Zmusza do kreatywności i budzi emocje, dzięki którym uruchamiamy zupełnie nowe pokłady intelektu i więcej zapamiętujemy.

Na czym to polega? Wymyślamy pierwsze zdanie – im bardziej nietypowe, tym lepiej. Kolejna osoba wymyśla drugie, następna trzecie i tak dalej. Możemy dowolnie ustalać reguły, np. używać pewnych konstrukcji gramatycznych, trzymać się jakiegoś tematu albo ustalić z góry ostatnie zdanie historii.

Ćwiczenie

Tę metodę nauki można wykorzystać również w samodzielnej pracy. Spróbuj ułożyć zabawną historię opowiadającą o spotkaniu biznesowym. Niech zaczyna się od słów: „It was a bright cold day in April, and the clocks were striking thirteen”. (Czy wiesz, jaką słynną angielską powieść rozpoczyna to zdanie?)

Użyj w swojej historii jak najwięcej słownictwa z zakresu business English, np. face value, ballpark figure, red tape, keep in the loop, think outside the box.

It was a bright cold day in April, and the clocks were striking thirteen...

value

ballpark figure

red tape

keep in the loop

think outside the box

Rozdział IV

Aby znowu nie obrazić Susty, Alicja zapytała bardzo ostrożnie:

- A jak długo rysowały one ten syrop w studni?*
- Sama odpowiedziałaś sobie przecież na to pytanie*
- rzekł Kapelusznik. – Od stu dni – rzecz jasna.*

„Alicja w Krainie Czarów”

Lewis Carroll

Lewis Carroll, który był matematykiem, uwielbiał analizować znaczenie wyrazów i rozkładać je na czynniki pierwsze. Jego zabawy słowne i kalambury to wielkie wyzwanie dla tłumaczy. Może właśnie dlatego „Alicja w Krainie Czarów” została przetłumaczona na język polski 9 razy, a na niemiecki – aż 34 razy!

Baw się słowem

Jak najłatwiej zapamiętać nowe słówko? Można porównać je do innego, które już znamy, albo przeanalizować dokładnie jego budowę. Rymowanki, skojarzenia, kalambury, zabawy słowne i przyglądanie się każdej literce sprawiają, że oswajamy słowa. Podobają nam się. Zaczynamy ich używać. Stają się nasze.

Ćwiczenie

Czy znasz ulubioną przez Lewisa Carrolla zabawę w metamorfozy? Polega ona na tym, żeby przejść od jednego słowa do innego, zmieniając po kolei tylko jedną literkę.

Oto przykład:

HEAD

HEAL

TEAL

TELL

TALL

TAIL

Spróbuj samodzielnie zmienić **PIG** w **STY**,

WHEAT w **BREAD** i **FOUR** w **FIVE**.

Rozdział V

Czytelnik odgrywa nową rolę – podwójnie twórczą, koncentrując się nie tylko na tym, co wyrażają słowa, ale również na tym, jak i gdzie one to wyrażają.

Emmet Williams

Emmet Williams

Nazwa „kaligramy” pochodzi od tytułu tomiku wierszy „Calligrammes” Appolinaire’a. Tworzył je również m.in. Lewis Carroll, np. w „Ogoniastej Opowieści” z „Alicji w Krainie Czarów”. Najstynniejszym anglojęzycznym twórcą kaligramów był jednak amerykański artysta Emmet Williams, twórca graficznych przedstawień słów, tworzących jedną całość znaczeniową i wizualną.

Rysuj kaligramy angielskie

Kaligram to rodzaj wiersza, którego poszczególne wersy są ułożone na kształt przedmiotu lub człowieka – bohatera utworu. Tą nazwą określa się też wyraz zapisany w sposób przypominający oznaczaną przez niego rzecz. Nie możesz zapamiętać jakiegoś słówka, z niczym ci się ono nie kojarzy? Pobaw się w artystę i zapisz je w odpowiednim kształcie. Dzięki temu utrwali ci się na długo.

Ćwiczenie

Pobaw się w gotowanie zupy. Niech kartka papieru będzie kuchennym blatem. Napisz, a może raczej narysuj na nim nazwy warzyw, ułożone w ich kształt. Postaraj się stworzyć jak najwięcej warzywnych kaligramów. Dodaj do tego przyprawy, których kształt będzie kojarzył ci się z ich aromatem, i inne składniki. Niech twoja zupa będzie bogata w smak.

Rozdział VI

*Trzeba zaznaczać swoją obecność, aby nie
zostać pominiętym.*

„Nawiedzony dom. Opowiadania zebrane”

Virginia Woolf

Virginia Woolf używała w swoich piórach różnych kolorów atramentów – najczęściej zielonego, niebieskiego i fioletowego. Fiolet był jej ulubioną barwą, zarezerwowaną dla listów miłosnych do jej ukochanej, Vity Sackville-West.

Używaj kolorów

Kolorowe długopisy i zakreślacze mogą wydawać się dość banalnym sposobem na zwiększenie efektywności nauki. Tak banalnym, że wiele osób o nim zapomina albo nie zastanawia się, w jaki sposób może go stosować. Badania przeprowadzone na Uniwersytecie Łódzkim wykazały, że najlepiej zapamiętujemy zakreślenia pomarańczowe – aż 82% (tekst z zakreśleniami niebieskimi zapamiętujemy w 77%, a żółtymi w 81%). Ten sam test wykazał, że najlepiej zapamiętujemy notatki wykonane na papierze w odcieniu miętowym.

Ćwiczenie

Przeczytaj list Virginii Woolf do męża, Leonarda Woolfa. Zaznacz na pomarańczowo słowa, które są dla ciebie niezrozumiałe. Na niebiesko zakreśl te, które znasz, ale nie używasz ich w swoich angielskich wypowiedziach.

Dearest,

I want to tell you that you have given me complete happiness. No one could have done more than you have done. Please believe that.

But I know that I shall never get over this: and I am wasting your life. It is this madness. Nothing anyone says can persuade me. You can work, and you will be much better without me. You see I can't write this even, which shows I am right. All I want to say is that until this disease came on we were perfectly happy. It was all due to you. No one could have been so good as you have been, from the very first day till now. Everyone knows that.

V.

Rozdział VII

*Tak to bywa, gdy ktoś chce być za głęboki.
Prawda nie zawsze znajduje się w studni.*
„Marginalia”

Edgar Allan Poe

Edgar Allan Poe przez pięć lat prowadził w „The Democratic Review” rubrykę zatytułowaną „Marginalia”, w której dzielił się z czytelnikami swoimi refleksjami i radością z przemysłów towarzyszących lekturom. Uważał, że siła tych zapisków tkwi w ich szczerości. Podczas ich robienia rozmawiamy sami ze sobą, możemy więc mówić śmiało, odważnie i oryginalnie.

Notuj na marginesach

Własnoręczne notatki pomagają w zapamiętywaniu. Najlepiej robić je, gdzie tylko się da – również na marginesach książek. Nauka języka obcego jest na tyle istotnym celem, że w przypadku własnych egzemplarzy można pozbyć się skrupułów i notować własne uwagi na marginesach – podręczników, ćwiczeń, zeszytów, czytanych w oryginale anglojęzycznych książek.

Bo warto je czytać. Siedmiu wymienionych przez nas pisarzy to zaledwie początek fascynującej przygody.

Ćwiczenie

Wybierz jakiś fragment angielskiego tekstu i zanotuj na marginesie wszelkie uwagi, jakie przychodzą ci do głowy, kiedy go czytasz. Spróbuj kontynuować poniższe marginalia albo wybierz własny tekst i komentuj go w podobny sposób:

Pluto — this was the cat's name — was my favorite pet and playmate. I alone fed him, and he attended me wherever I went about the house. It was even with difficulty that I could prevent him from following me through the streets.

E.A. Poe, „The Black Cat”

favorite
amerykańska
wersja
angielskiego
„favourite”

Idiomy z cat:

fat cat
gruba ryba

*it's raining
cats and dogs*

leje jak
z cebra

*The cat has
done it*
nie wiadomo,
kto to zrobił

*Powiedz mi, to zapomnę.
Naucz mnie, to może zapamiętam.
Zaangażuj mnie, to się nauczę.*

Benjamin Franklin

Dołącz do Speak Up!

zadzwoń 801 322 422, 22 203 94 22
www.speak-up.pl

